

GLAS NARODA

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko Za New York za celo leto — \$7.00
in Kanado — \$6.00 Za pol leta — \$3.50
Za pol leta — \$3.00 Za inozemstvo za celo leto — \$7.00
Za četrt leta — \$1.50 Za pol leta — \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnja bivališča naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

BODITE PREVIDNI, ROJAKI!

Glas Naroda si šteje v svojo dolžnost, da svari svoje čitatelje in rojake pred izkoriščevalci, ki imajo že odnekaj delokrog med našim ljudstvom in hočejo v zadnjem času ta delokrog še bolj razširiti.

Neprestano se čuje o prodaji delnic, ki bodo baje ne-
le bajne dobičke; o vabljenih trgovskih pozicijah, ki
so, sami ne vemo, po čigavi milosti, rezervirane samo za
naše ljudi.

O zlatih majnah, petrolejskih vrelih in dobičkanosni
zemlji, do katere naj bi imel samo naš človek pravico;
o načrtih, kako se da čez noč obogateti;

o silnih dobičkih, ki se obetajo našim ljudem, če vzamejo iz banke svoj težko prislužen denar in ga dajo zlatostemni prigradarju na razpolago.

Nešteto je slučajev, ko so bili naši rojaki osleparjeni.
Ne pretiravamo, če rečemo, da so izročili brezvestnim
spekulantom in poklicnim sleparjem na milijone in mili-
jone dolarjev.

Z nekakim zadovoljstvom konstatiramo, da se poklicni
sleparji ne rekrutirajo iz našega naroda.

Vse povsod so seveda izjeme, kot je naprimer izjema
slepar, ki je očigavni rojaka Bombača. (Poročilo o tem je
na tretji strani današnje izdaje).

Bombač je bil še srečen, da ga je z velikimi stroški
izsledil, ponavadi pa izginejo sleparji ko kafra.

Ob priliki bomo objavili še par takih slučajev v edi-
nem upanju, da bodo naši ljudje spoznali sleparske takti-
ke in malo bolj skrbeli za svoj trdo prislužen denar.

Predvsem pa ponavljamo, kar smo že nešteto krat
rekli:

— Tistega, ki vam ponuja nekaj za nič, ali dosti za
majhen denar, poženite preko praga.

Boljša je prva zamera kot zadnja. S tem boste pro-
fitirali, če več ne, že vsaj par desetakov.

Če se vam vseeno zdi vabljava ponudba poštena, se
temeljite prepričajte o njeni resničnosti, predno boste da-
li denar iz rok.

V vsakem večjem kraju je kak zanesljiv advokat, in
nanj se obrnite, njega vprašajte za svet, predno daste de-
nar iz rok.

Če je pomljena stvar dobra, vam ne bo žal za pristoj-
bino, ki jo boste plačali advokatu; če je slaba, nič vredna
in sleparska, ste lahko zadovoljni, da niste izgubili več
kot stroške za advokata.

Priljubljenca lahko poslušate, če vam je drago, toda
desetkrat se premislite, predno mu pokažete denar, in
stokrat se premislite, predno mu denar izročite.

Poslužujejo se najbolj rafiniranih sredstev, in celo
najnovejše pridobitve znanosti so si vzeli za svoje pripo-
močke.

Amerika je preveč materijalistična dežela, da bi se v
njej kaj zastoj dobilo.

Tisti, ki vam kaj zastoj ponuja, je bodisi nereg, bodi-
si slepar. V prvem slučaju spada v blaznico, v drugem
pa v zapor.

Res, da časopisje sempatam poroča o kakem človeku,
ki je čez noč obogatel. Toda to je bila izredna sreča, to
je bil slučaj, mogoče eden v milijonu.

Povsem brezskrbno se lahko zanesete na naše besede:
ameriški bogataš ni bil še nikdar pri volji, in najbrž
še ne bo tako kmalu, da bi vam odstopil za majhen denar
par svojih delnic, ki nesejo ogromne dobičke.

Noben kapitalist nima do ameriških Slovencev takih
simpatij, da bi jih v svojo škodo skušal obogatiti.

Zatorej čez prag z agenti, ki vam ponujajo nekaj za
nič.

Varujte se priljubljenec, ki vam dokazujejo, koliko
boste profitirali, če jim izročite svoj denar.

Denar je edinole na zanesljivi banki popolnoma varen.
Vse povsod drugod je izpostavljen največjemu riziku.

Dopisi.

Little Falls, N. Y.

Kot naročnik in zastopnik Glas
Naroda, kaj rad čitam dopise iz
vseh krajev Zdr. Držav in Canade.
Zelo me veseli, da se rojaki zani-
majo v svojih dopisih tudi za dru-
ge nasebine, kar kaže, da smo se
Slovenci malo bolj zblížali.

Opaziti je, da ni več tiste netak-
tike kot je bila v prejšnjih časih
v navadi.

Tudi jaz sem se namenil malo
popisati tukajšnje razmere, čeravno
nisu zadovoljive.

Delo v tukajšnjih tovarnah je
zelo slabo, kajti nekatero tovar-
no obratujejo komaj po 3 do 4 dni
v tednu, druge zopet celi teden, to-
da le s polovičnim časom za delav-
ca. Par jih je tudi, ko že zadnji
dve leti stoje in ni upanja, da bi
se še kdaj obrnili stroji v njih.
Najbolje še skoro obratuje izde-
lovalka mlekarjskih strojev, kjer
pa je le par Slovencev zaposle-
nih.

Vedno seveda govorijo, zdaj pa
zdaj bo bolje, toda ostane pač le
pri besedah. Želeti bi bilo, da se
v resnici že obrne na bolje.

Zimo imamo pa to leto še pre-
cej zadovoljivo, kajti snega imamo
zelo malo s primero drugih let. Ni
namreč posebno hudega mraza, ta-
ko da je zelo prijetno za mladino
pri sankanju.

Precej ugodno je tudi za tukaj-
šnje farmarje, da lahko skoro vsi
pripeljejo mleko z tovrstnimi avti
v tukajšnje mlekarne pod imenom
Little Falls Dairy Co., kar bi v
slučaju hude zime zelo otežilo pro-
met.

Ne morem si kaj, da ne bi poro-
čal tudi nekaj o lanskih volitvah v
tukajšnji mestni odbor.

Kot znano, so bili izvoljeni 4
demokrati ter 4 republikanci kot
zastopniki (aldermani) mesta, z
republikanskim županom na čelu.
Zdaj se pa začne njihovo delo in
sicer tako, da ne morejo sklepati o
nikakih stvareh resno, kajti vsaka
stranka vleče na svojo stran, pa
naj je predlog tako sprejemljiv
mora propasti. Seveda dobi ona
stranka večino, v katero prispeva
z svojim glasom župan.

Dosti se je pisalo v tukajšnjem
listu Evening Timesa glede novih
assessorjev. Pri zadnjih volitvah
so bili izvoljeni trije v ta urad,
ker pa radi lastnih trgovin dva
nista hotela sprejeti urada, ker
sta se bala izgubiti s politiko nekaj
svojih odjemalcev, je mestni odbor
na svoji seji meseca januarja izvo-
lil dva druga.

To pa zopet ni bilo vseč republi-
kanski stranki, ker so dobili za
assessorje demokrate. Vso stvar so
ovrgli, češ, da ni bilo pravilno
sprejeto, ter je stvar prišla pred
sodišče. Seveda ni mogel sodnik
dosti ukreniti v prid novoizvolje-
nih, kajti advokatje že najdejo
kakšen vzrok, da se stvar ovzre, in
tako so bili assessorji voljeni v tret-
jič. To bo stalo dosti denarja, pa
vse samo radi nesrečne politike.
Kdo bo drugi plačal kot davko-
plačevalec.

Res je čas, da bi se že enkrat
delavci izbudili, ter napravili malo
drugace.

Sedaj pa še malo o društvenih
razmerah.

Tukaj imamo štiri slovenska
društva, ki spadajo k različnim
Jednotam. O kakem velikem na-
predku ni mogoče poročati, kajti
je še dobro, da vsi izhajamo v teh
slabih razmerah.

Vsako društvo si pač prizadeva,
da bi kolikor mogoče napredovalo.
za kar gre vsa čast članom in čla-
nicam ter drugim, kateri kaj k
napredku pripomorejo. Posebno
se je izkazalo zadnje soboto večer,
ko je dr. Zdrženih Slovencev pri-
redilo pojedino (party). Videti je
bilo, kako so se člani in članice
trudili da so vsemu popolno ustre-
gli, za kar jim gre vsa čast. Tako
je tudi z ostalimi društvi, vsak od-
bor si prizadeva, da bi njegovo
društvo napredovalo kolikor je mo-
goče, seveda s podporo članov in
članice.

Tako bo sedaj zopet priredilo
dr. Marije Pomagaj K. S. K. J.
svojo letno maskaradno veselico,
na večer 18. februarja v dvorani

sv. Jožefa na 36 Danube St. Na to
veselico društvo prav uljudno va-
bi vse tukajšnje Slovence in Slo-
venke kot tudi iz okolice, da se ve-
selice udeležijo, kolikor je v njih
moči.

Začetek veselice bo ob 7. uri
zvečer. Vstopnina za vse v maskah
je 25c kot tudi za ostale moške,
ženske pa plačajo po 15c. Igrala
bo Slov. godba. Razdelile se bodo
tudi tri nagrade in sicer prvo do-
bi najlepša, drugo najgrša, tretjo
pa druga najlepša.

Ne pozabite pa dragi Slovenci
in Slovenke pustnega večera to je
dne 21. febr.

Na ta večer priredi dr. sv. Jože-
fa J. S. K. J. tudi maskaradno za-
bavo s plesom. Kot druga leta, se
bodo, tudi leto, razdelile nagrade.
Vstopnina za vse v maskah ter
ostale moške je 25c, za ženske pa
15c. Igrala bo Slov. godba (Orke-
ster). Začetek ob sedmi uri zve-
čer. Vabljeni ste vsi Slovenci in
Slovenke na to prireditve, za kar
se vam društvo že vnaprej zahva-
ljuje.

Dr. sv. Jožefa je tudi sklenilo
na glavni seji meseca dec. da se
naj priredi pojedino (party) na
večer 24. marca. Vstop imajo samo
Slovenci in Slovenke z izjemo,
če ima kak fant ali dekle ljubavno
razmerje z fantom ali dekletom
drugega naroda, potem jim je
vstop dovoljen. Vstopnina za vse
odrasle moške je 1 dolar, za vse
ženske nad 16 letom 50 centov ter
za otroke nad 5 letom pa 25c. Igra-
la bo Slov. godba, da bo tek malo
boljši. Vstopnice se bodo razproda-
vale vnaprej in prosim, da grede
rojaki kolikor mogoče na roko vsem
tistim, kateri jih bodo razproda-
vali. Vabljeni ste vsi tukajšnji
kot iz okolice Slovence in Slovenke,
da se udeležite te prireditve, kajti
sedaj v tem zimskem času imate
tudi farmarji malo več časa, da se
lahko za par ur odtrgate od svo-
jega naporega dela, ter se malo
razveselite med svojimi znanci.

Dr. Sv. Jožefa je tudi sklenilo
na svoji seji meseca januarja, da
se daruje iz društvene blagajne
deset dolarjev v prid štrajkujočim
premogarjem. Svota je bila odpo-
slana na gl. taj. J. S. K. J., da se
porabi za assesmente prizadetih re-
žev. Upati je da se bo štrajk
kmalu končal ter tako odvnil ve-
liko bežo od revnega ljudstva.

Sedaj pa pozdravljam vse roja-
ke in rojakinje širom Amerike ter
one v Canadi in jim želim vsem
boljših časov.

Frank Masle.

Pittsburgh, Pa.

Živimo v času kapitalističnega
sistema, ko močnejši krade slabej-
šemu vsakdanji kruh. Splošno de-
lavstvo, katero drži temelj življe-
nja, se danes nahaja v strahoviti
borbi za obstanek. Denarni mogot-
ci, ki so vsega presiti, ter kruha
pijani, ne vedo, kako bi zadali še
hujši udarec delavstvu in ga pah-
nili v še slabejše razmere.

Današnja stavka premogarjev,
ki tlačijo na tisoče naših sobratov
trpinov po krivdi velekapitala, je
prišla do stališča, da je groza. Dru-
žine premogarjev so počvržene
najhujši bedi in pomajkanju.

Različne organizacije in posa-
mezniki so pričeli akcije za nabi-
ranje raznih darov, da se odpomo-
re trpečim premogarskim druž-
nam.

Na podlagi tega so se tu v Pitts-
burghu, Pa., tri podporni bratska
društva spajajoča pod J. S. K. J.
združila, da skupno nastopijo ter
priredijo veselico s plesom v kor-
ist štrajkujočim premogarjem.
Veselica se vrši dne 15. februarja
v prostorih Slovenskega Doma, 57
Butler St.

Temu potom se vabi vse rojake
in rojakinje, kateri imajo količkaj
simpatije do bednega premogarja.
Vstopnina stane 50c za vsako
osebo.

Na razpolago bomo imeli izvrst-
no godbo, dober prigrizek, ter ne-
kaj, s čempur se bo lahko zalilo, da
ne bo treba žeje trpeti.

Nick Porše.

NEKDANJI ŠPORTNIK — LOVEC

Walter Johnson, bivši baseballski igralec, se posvetil drugemu špor-
tu — lovu. Na sliki ga vidite s precej obilnim plenom.

Canonsburg, Pa.

V vašem cenjenem listu se o gla-
šajo rojaki od vseh štirih vetrov,
le od tu iz Canonsburga, ni nobe-
nega glasu.

Ne vem ali so tukajšnji rojaki
in rojakinje že popolnoma pozabi-
le pisati, ali je vsem črnilo za-
mrznilo v tej sibirski zimi.

Predpisi se bliža koncu, o svat-
bah pa ni še nobenega znaka. Ali
so prišle svatbe že res popolnoma
iz mode, ali so fantje in dekleta s
premogarji vred na štrajku?

Kaj mislite vi gospod urednik,
kaj je vzrok?

Da pa ne bomo ta letošnji pred-
pust res popolnoma prespali, je
sklenilo društvo Bratska Sloga,
št. 149 J. S. K. J. prirediti malo
zabavo.

Dne 11. februarja t. l. se vrši
predpustna zabava v korist blagaj-
ne omenjenega društva.

Člani in članice vprizore izredno
šaljivo burko s petjem v treh de-
janjih "Moč uniforme". Ta igra,
v kolikor je meni znano, še ni bila
vprizorjena v tukajšnji okolici ter
je res nekaj posebnega.

Rojaki, ljubitelji iger in sme-
ha, nudi se vam lepa prilika, nikar je
ne zamudite.

Prinesite pa seboj "ta veliko ru-
to" za vsak slučaj.

Prisrčno pozdravljam vse veselo
Slovence in Slovenke, posebno na-
ročnike tega lista.

Rojakom na Strabane in okolici
pa ključem nasvidenje dne 11. fe-
bruarja v Slovenski dvorani dr.
Postojnska jama v Strabane, Pa.
Ker bo dobro preskrbljeno za sme-
ha in plesa željne ter žejne in
lačne.

Naročnik.

RUSKO NOTRANJE POSOJILLO
v znesku 2000 milijonov rubljev
je bilo prepisano za 43 milijonov.

Sovjetski uvozni mono- pol ob obstal.

MOSKVA, Rusija, 8. februarja.
Govornice, da bodo končale sovjets-
ske oblasti uvozni monopol delav-
ske republike, so bile večeraj de-
mentirane od komisarjev. Za en-
krat se ne namerava nobene radi-
kalne izpremembe v gospodarskem
sistemu unije.

Fašisti pospešujejo načrte.

RIM, Italija, 7. februarja. — Fa-
šistovski veliki svet se bo sestal
danes, da sprejme končni osnut-
tek novega parlamentarnega načr-
ta, kojega namen je ustanovitev
"korporativne države". Načrt do-
loča en sam parlament, obstoječ iz
400 zastopnikov, izbranih iz trinaj-
stih skupin industrije, dela in pro-
fesij.

Nevesta pomagala ujeti sleparja

CLEVELAND, O., 7. febr. —
Celi narod obsegajoče iskanje Ro-
land Jack Squires iz Memphis,
Tenn. v zvezi s ponveerbo \$250,000
se je končalo zgodaj danes zju-
traj z bojem v neki hotelski sobi.
Squires je s svojim bratom ba-
je pobegnili iz Memphisa potem ko
je oplenil finance Union Compress
and Warehouse Company za
\$25,000 do \$500,000.

Neka južna deklica, neresta
Squiresa je izvedla zajetje zaro-
čence s pomočjo dveh detektivov
iz Memphisa. Prišla je v Clevel-
land, da se poroči z njim ter izve-
hala od detektivov za ponveerbo,
nakar je sklenila pomagati obla-
stini.

Stopila je v stik s Squiresom ter
se dogovorila z njim glede sestan-
ka v neki hotelski sobi. Squires
je stopil v past ter je bil po krat-
kem beju premagani od policije.

ZA VLOGE NA SPECIAL INTEREST ACCOUNT

4%

Obrestovanje se prične s prvim vsakega
meseca.

VARČEVANJE je za delavca največjega
pomena. Tekom življenja se pojavljajo
neprilike nenapovedano. Prihranki so v si-
li njegova edina pomoč, banka, kjer jih ima
naložene, pa najboljše pribežališče.

NALAGAJTE svoje prihranke varno in
obrestonosno pri —

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Peter Zgaga

O Pavlihi Ščinkovcu in o "Grajski
gospodični".

Danzanecm dobivam pisma, v
katerih izražajo rojaki hvalo in
grajo. Z nekakim veseljem om-
njam, da je hvale več kot pa gra-
je, kar je nekako znamenje, da
smo na pravi poti.

Sicer pa za hvalo ne dam dosti,
še manj pa za zmerjanje.

Toda vsi se primeri, da me ka-
ko pismo nekoliko pogreje. In če
se mi baš zdi, odgovorim.

Večera sem dobil iz Detroita pi-
sma, ki ga je pisal Pavliha Ščinko-
vovec.

Ne vem, če je ime pravo, pa nič
zato. Pavlih je dosti na svetu, pro-
stovoljnih in neprostovoljnih, ščinko-
vovec pa tudi, posebno, odkar
bolj mrzlo vreme pritiska.

Pismo se torej glasi:

Detroit, Mich., 6. feb. 1928.
Preljubi Zgaga!

V svoji koloni si zabaven,
in te imamo prav radi. Še ti-
stemu, ki se smejati ne zna,
usta nakriž vleče, ko čita
Tvoje članke.

Nekaj pa rečem: za romane
izbirati pa le mene dobi. Ti
tega ne znaš, si prepočen.

Tisto Grajsko gospodično
kar v koš pobaš, ni za nič,
se preveč kisló drži.

Mi v Detroitu smo zopet
njo. Glej, da sil kaj boljsega
izmisliš, saj si fant od fare.

Mnogo tukaj zbranih ti po-
silja pozdrave in se ti pripo-
roča za vse drugo, le za
"Grajsko gospodično" ne.

V nekem članku si pred
meseči objavil, da si se jokal,
ko si čital to povest. Gotovo
si se jokal, če si čebulo zro-
ven rezal. Drugače ti ne ver-
jamem. Le resnico, le resni-
co, Zgaga! Glej, da boš obja-
vil to v svoji koloni.

Te pozdravlja udani
Pavliha Ščinkovec,
1128 Pullman Ave.

Jaz se nisem še nikdar poganjal
za nobeno gospodično drugače
kot če se ji je godila krivica.
Pavliha je pa storil krivico Graj-
ski gospodični, in zato se bom za-
njo pognal.

Res, da je Gospodična še mlada,
še šestnajst let ni stara in da ni
posebno lepa, nič za to. Toda vse,
kar je prav.

Odkrito priznam, tudi jaz nisem
nikakaj zaljubljen vanjo in bi za ves
svet ne hotel praznovati z nje me-
denih tednov, kajti, jaz jo bolj na-
tančno poznam kot jo pozna Pavli-
ha Ščinkovec iz Detroita, Mich.
Pavliha Ščinkovec je začel čita-
ti roman kot nešteto in nešteto
drugih čitateljev.

Ko je komaj malo čez pelovico
prečital, je izrekel svojo uniče-
valno sodbo.

Pregovor pravi: — Ne hvati
dneva pred večerom!

Istotako bi se lahko reklo: — Ne
grajaj dneva pred večerom.

Torej, Pavliha, ne izrekaj sod-
be, dokler ni komedije konec.

Le prečitaj še par nadaljevanj
— tri ali štiri — ne vem natančno,
in potem izreči sodbo o "Grajski
gospodični".

Potem se pa prvi za svoj rdeči
nos ali trebnj, kakor hočeš.

Če boš pri tem celo nazaj o-
mahnil, je tvoja stvar — jaz ti že
ne bom podstavljal blazine, da boš
sedel na mehko.

Res je, da sem se solzil, ko sem
prečital povest do konca. Toda sol-
zenje ima lahko različne vzroke.

Človek se solzi od jeze, od vese-
lja, od presenečenja ali pa od vse-
ga skupaj.

Ti, Pavliha Ščinkovec, se boš
solzil od grevence, ker si mi par
dni prezagodaj pisal. Ti in tvoji pri-
jatelji.

Trdno sem prepričan, da bom
dobil po preteku kakih štirinaj-
stih dni od tebe pismo, ki bo imelo
malo drugačno vsebino kot je tvoj
napad, ki sem ga zgoraj objavil.

Počakati je treba, počakati. Še
tisti je čakal, ki je s čenže padel.

In stavim, da tisti, ki je i čenže
padel, ni tako debelo pogledal kot
bo pogledal Pavliha Ščinkovec, ko
bo konec "Grajske gospodične".

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

IGRE
RAZNE POVESTI IN ROMANI

MOLITVENIKI:

Table listing various prayer books and liturgical texts with prices, including 'Duša popolna', 'Marija Varhinja', 'Sveta Ura', etc.

Angleški molitveniki:

Table listing English prayer books and religious texts with prices, including 'Child's Prayerbook', 'Key of Heaven', 'Catholic Pocket Manual', etc.

Zgodovina S. H. S., Metik

Table listing historical and religious works by S. H. S. Metik with prices.

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Table listing various short stories and novels with prices, including 'Amerika, povsed dobro, čoma', 'Agitator', 'Nebes Naš Dom', etc.

Table listing a wide variety of books, including fiction, non-fiction, and educational texts with prices.

Table listing books related to Slovenian history, culture, and literature with prices.

Table listing books for children and young people with prices, including 'Zbirka Slovenskih Povesti', 'Spiri za mladino', etc.

Table listing music-related books and sheet music with prices, including 'Razne pesmi s spremljeva', 'Male pesmarice', etc.

Advertisement for 'GLAS NARODA' featuring 'Zemljevidi', 'VODNIKOVE DRUŽBE', 'ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO', and 'VELIKA PRATIKA' with detailed descriptions and prices.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

NAJIN AVTOMOBIL

Igna. Mušič, Brooklyn, N. Y.

Kdo je izmed nas, da bi si vsaj napol ne želel avtomobila? In pri vsem tem še lepega in velikega, da bi lahko stlačil vanj pol starokranjske vasi. Ali se je temu tu v Ameriki čuditi — posebno v velikih mestih, ko ti je konj pred očmi skoro tako redko, kot avto v naših ljubihi Palovčah, ki nekoliko s ponosom gledajo tje proti beli Ljubljani.

Tudi jaz čeprav sem komaj poznal pot od stanovanja pa do tovarne, ki je bila oddaljena nekako tristo metrov, sem si zaželel tega modernega vozila.

Zakaj pravzaprav še danes ne vem — iz potrebe gotovo ne. Menda bo že vzrok moja podjetnost, čeprav je bila precej kilava v tem oziru. Vnet sem bil za avto in želel sem ga. Hotel sem ga imeti — moj prijatelj, pa mi je pritrldil, da sem upravičen do njega, prav kot vsakdo drugi. Komu mar, če sem šele dve leti v Ameriki? Dolg, kar se tice potnega lista in drugih pritklin v zvezi z mojim potovanjem je plačan, in basta!

Poleg tega pa še nekako \$300. denarja. Seziže bo konec in kaj početi sam s seboj — najboljša zabava bo avto za mesec štanpanja. Vem v pravo naravo — samo dve uri in že bom daleč izven mesta ležal v mehki travi.

Prijatelj mi je pritrldil in še več — hotel je iti z menoj v ta prepotrebni nakup.

Celo stvar sem zaupal tretjemu prijatelju, ki je že nekoliko več vedel o Ameriki.

— Kaj ti rečeš na to? Sem ga vprašal.

Nasmehnil se je nekoliko in me pogledal naravnost v oči. — Kaj boš kupil? Avtomobil! O ti, ti, čemu ti pa bo?

— Čemu pa je tebi žlica?

— Da jem ž njo!

— No, jaz se bom pa z avtomobilom vozil!

— Pravilno — Vozil se boš, a se boš tudi kesa!

— Beži, beži! Zakaj naj se kesam?

— Boš že videl — ali misliš, da avto stane par grošev? No, pa kakor hočeš — za moj del ga lahko kupiš — še s teboj grem!

— To je beseda! — Kdaj pa greva?

— Well! Kadar hočeš. V soboto imam največ časa.

— Torej v soboto. Ferdove bova šla najprej pogledat, na Washington St.

— Torej koliko bi bil eden take vrste? — sem pokazal na rdečega v kotu.

— Ta bo pa nekoliko čez \$700, ker ima posebne vrste bodey.

— Vidite, te delamo samo po naročilu.

— Kako pa s tistim listkom v okno, kjer je pisano, da se da na račun samo pet dolarjev.

— Ja, seveda, — lahko ga dobiti tudi na ta način, a morate imeti bančno vlogo, ki dosega vaš dolg ali vsaj približno toliko in potem se pobira oziroma plačuje te obroke kar v banki, katera bo nam sproti obračunala. Vedite, to je naš sistem, da omogočimo ljudem, da na lažji način pridejo do svojih vozil.

— Pojdiva. S tem ne bo nič! — sem počukal prijatelja, ki se mi je nasmehnil.

Za en teden, se je moje navdušenje zrušilo skoro v nič. Kljub računaju in domišljiji sem prišel vedno do enakega zaključka in si eer: če se bom vozil v avtomobilu, bom moral opustiti restavracijo — če pa hočem jesti, sem primeran opustiti avtomobil. Kajti v Ameriki je tudi v veljavi pregovor, ki se tako tesno izvaja s postavo, katero je začrtala nevidna roka narave: "Prazna vreča ne stoji pokone!"

— Beži, beži — postiva osla — stopetdeset dolarjev sva dala in ta tepec cene niti omeniti noče! — se je hudil prijatelj.

— Pojdiva dalje, — sem rekel, — ga bova prodala za starino.

— Koliko? je vprašal Italijan, starinar.

— Petinsedemdeset dolarjev.

— Ali sta norea? Kvečjemu trideset.

— Ali ne vidite, da ima še popopuloma nov gumijev obroč, ki je sam vreden petnajst dolarjev!

— No, če je toliko vreden, ga pa vidva vzemita, — pa dam za ostalo petnajst, — se je smejal možiček.

— Pojdi na prokleti Lah, si boš bril nore iz naju — drugača tepca poišči! — se je zajezil moj družabnik.

— Prav! Sedaj ga pa sploh ne kupim!

In obrnil nama je hrbet.

— Lepega vraga sva si nakopala. Kaj storiti! — pravi prijatelj. Več kaj, zapeljiva ga na prometno cesto in napis mu nataknuva: "Za vsako ceno!"

— In potem pride kdo, pa ti ponudi dolar, ali ga bova dala? — sem ga vprašal.

— Čeprav zastoj, rajši kot Italijanu za trideset dolarjev! — je rekel po kratkem premisleku.

— Pojdiva domov, — sem ga nagovarjal, — ga bova že spravila iz pota na kak način.

Žena se ni baš jezila, ko sva prišla domov, prav nič pa tudi ni bila zadovoljna, ko sva povedala kako se je stvar končala.

— No, sem si mislil — zdaj imam tu pred seboj popolnoma jasno sliko svoje neumnosti. In ta se mi sedaj očitno v zobe smeji. Od ene strani se ne morem iznebiti te proklete kripe, od druge strani pa denar kar kapni iz žepa prav kot sneg pod pomladanskim soncem.

Za nameček sem poleg sebe še drugega zavlekel v to smolo. Le počakaj! Se te bom znebil in še danes.

Preštel sem denar. — Torej teh dvajset dam prijatelju in kara bo moja, ostalo pa bom pravilneje rabil.

Šel sem po karo in se odpeljal nazaj k starinarju.

— Tu imate sedaj avto za trideset dolarjev, — sem rekel nekoliko v zadregi.

— Tudi za en dolar ne, in to zato ker me je tvoj prijatelj tako zafkrnil! — je odvrnil.

— Tudi dobro in sedaj naprej, — mi je šinilo v glavo.

Mirno sem se peljal preko North Bergen v smeri k Passaicu, — zapeljal sem v dobroznano močvirje nekoliko od ceste, odprl posodo za bencin, naložil nekoliko časopisov v bližino odprtine, zažgal in stekel proč.

Po par trenotkih sem slišal mal eksploziji podoban pok in plameni so obilnili ubogo izmučeno kripo.

S počestno železnico sem se odpeljal domov, ter odšel v stanovanje prijatelja.

— Sem jo že prodal, tu imaš tvoj del.

Del sem mu menda petnajst ali dvajset dolarjev, pet sem jih pa še obljubil, a do danes še ne dal, in če bom kedaj tako pri volji se bom še tistega dolga rešil.

Prijatelj je bil vesel, da sva se znebila nadloge. Jaz pa tudi. Upam, da se ne bo niti on niti jaz več lotil kakega tako dobrega podjetja!

RAD BI IZVEDEL za svojega polbrata JOHN A NELC, ki se nahaja nekje v državi Yyo. in prijatelja JOHN HITI, ki se nahaja nekje v državi W. Va. Prosim cenjene rojake kdor kaj ve, da mi poroča, ali naj se pa sama oglašita na naslov: — Joe Befay, 125 Maple St., Richmond, W. Va. (2x 8,9)

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Club svobodne ljubezni.

Veliki Bečkerek ima svojo senzacijo. Zanimivo je, da je povzročil urednik lista "Senzacija" v Velikem Bečkereku. Urednik Ljudevit Reiser se je pred dnevi zglasil pri šefu policije in izjavil, da ve za neko ulico v Velikem Bečkereku, kjer se nahaja klub svobodne ljubezni. V tem klubu se shaja elita Velikega Bečkereka. Urednik je šefu policije označil detično ulico in izjavil, da je pripravljen, če je treba, izdati tudi imena vseh članov kluba. Državno pravdnštvo je izdalo nalog šefu policije, naj uvede strogo preiskavo. Policijski agenti so ugotovili, da so izpovedi urednika lista "Senzacija" resnični. Zadevo je policija odstopila državnemu pravdnštvu, ki je klub razpustila in preiskavo ustavilo vsled pritiska odličnih osebnosti, ki so bili najzgovornejši člani kluba svobodne ljubezni. Iz te afere se je pa razvila druga. Klub svobodne ljubezni je namreč vzdrževala neka gospa, ki je svojemu odvjetniku zaupala imena svojih klientov. Odvjetnik je to izrabil in poslal vsem članom pisma, v katerih zahteva za povračilo stroškov pri ustavitvi policijske preiskave svote od 3000 do 10.000 Din., po finančnih možnostih in uglednosti pojedincev. Nakateri so odvjetniku plačali zahtevano svoto, drugi so pa pisma odlašali uredniku Reiserju. Originalna pisma izročil urednik drž. pravdnštva, ki bo odvjetnik težil radi izsiljevanja. Advokat je izsilil na ta način do sedaj 200.000 Din.

30 žen za poskušnjo.

Iz Mostarja poročajo, da se je tjakaj priselil premožni kmet Vid Jerković. V Mostarju si je kupil lepo hišo. Vse je lepo uredil, samo žena mu je še manjkala. Ker je bogat, bi pri izbiranju zakonske družice gotovo ne imel težkoč. Vid je pa hotel ostati samec in hkrati imeti ženo, ki bi mu slajšala življenje. Prišel je na razglasilo idejo. V časopisih je razglasil, da išče ženo in to na poskušnjo. Razumljivo je, da je dobil številne ponudbe. Nekateri so si želele dogodovščin, druge so mislile resno. Jerković je izbral tiste ponudnice, ki so mu bile najbolj všeč. Pri sebi jih je imel 15—20 dni in jih nato spodil, češ, da niso po njegovem okusu in poskušnje niso zadovoljno prestale. Tako je "poskušal" 30 žensk. In gotovo bi eksperimentiranje z nežnim spolom nadaljeval, da ni naletel na neko Anko Čuljak, ki ga je naznanila policiji. Policija je Čuljkovo izgnala. Vida je pa aretirala in ga vatknila v zapor, kjer bo nekaj časa sedel "na poskušnjo".

Moža je zastrepila.

Že nekaj dni razburja prebivalce v Čortanoveh govoricah, da je Jelena Lebić zastrepila svojega moža Vlada Radonjanina. Jelena in Vlado sta se vzel za pred vojno in živela v slogi in srečno, le otrok nista imela. Ta navidezna "sreča v nesreči" je povzročila smrt moža, ženo pa spravila na zažojno klop. Po smrti svoje matere

DOMAČA ZDRAVILA
V salgi izmislil jedlino čičava. Knopovo jemenovo kavo in temperirana domača zdravila, katere pripravoda mgr. Knop v knjigi —
DOMAČI ZDRAVNIK
Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabi.
V ceniku vodete vsilil še mnogo drugih koristnih stvari.
Math. P. Fedir
Box 772, City Mail Sta., New York, N. Y.

Pozor čitatelji!
Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujete v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.
Uprava "Glas Naroda".

je Vlado podedoval njeno premoženje. Jelena ga je pa nagovorjela, naj svoje posestvo prepíše na njo. Po nasvetu svojih prijateljev je Vlado odbijal prošnjo svoje žene in tako je nastal prepis. Žena je celo pobegnila od moža in odpotovala k svojemu bratu. Na Božič se je žena nepričakovano vrnila in naslednji dan je javila svojim znancem, da je mož nenadoma umrl. Policijsko-zdravniška komisija je dognala, da Radonjanin ni umrl naravne smrti, temveč ga je nekdo zastrupil.

Dognal so tudi, da ima pokojni Vlado poskodbne na glavi. Na podlagi teh ugotovitev so Jelena aretirali in zaprli.

Po desetih letih odkrit zločin.

Te dni je subotičko redarstvo odkrilo grozen zločin, ki je bil izvršen od prevratu leta 1918 v Subotici. Tedaj je Anton Gobov ubil med propirom svojega očeta Stjepana. Ustrelil ga je z vojaško puško. Anton Gobov se je ob prevratu vrnil iz Rusije, kjer je bil ujet. Doma je živel komaj teden dni v miru in slogi s starši. Potem se je pa z roditeljima sprl in ubil očeta ter streljal tudi na mater, ki je pa ni pogledal. Policija je Antona še isti dan aretirala in zaprla. Zaradi splošne tedaj vladajoče zmešnjave se je Antonu posrečilo pobežniti iz ječe in nihče ga ni več iskal. Ubitega očeta so pokopali, Anton je pa prijatelj, da je umrl naravne smrti ter je dobil kot naslednik očetovo posestvo. Materi je zapretil, da jo ubije, če izda, da je on umoril svojega očeta. Sedaj je po postal polnoleten Antonov sin in je zahteval svoj del premoženja. Odvjetnik je povedal, da je njegov oče ubil starega očeta in po desetih letih je bil zločin odkrit. Antona so aretirali in zaslitali tudi njegovo mater, ki je priznala, da je sin ubil očeta.

Ležni dr. Narančić pred sodniki.

Po likvidaciji nekega zagrebškega novinarskega podjetja, kjer je delal v upravi, je bil Lovro Netmeskal brez družbe. Sprva je po hišah prodajal razno robo, toda od tega ni mogel živeti. Sklenil je izkoristiti, kar je videl v bolnicah, ko si je zdravil jetiko. Govoril je prepričevalno, imel je siguren nastop in sam si je nadel naslov doktorja medicine. Bil je pa neoprezen in se prekrstil po nekem zagrebškem zdravniku in to ga je upropastilo. Te dni je "dr. Narančić" stopil pred zagrebške sodnike. Ni bil več tako samozavesten kakor takrat, ko je kot zdravnik in specialist za kožne in ženske bolezni in asistent na zagrebški porodnišnici, pregledoval na naši rivijeri razne goste, predpisoval jim zdravila, izdajal zdravniške recepte itd. tako, da so ga nekateri resnični zdravniki imeli za pravega doktorja. Svojo "zdravniško" karijero je Netmeskal začel leta 1924. V februarju se je nekega dne predstavil Stjepanu Šojatu v Zagrebu kot dr. Marius Šilović, zdravnik specialist. Rekel mu je, da bo ozdravil njegovega sina, ki ima podedovani sifilis. Preiskal je sinovo kri in mu dal injekcije, vsako po 100 Din. Meseč kasneje je prišel s svojo ženo k Šojatu v Senj in pri njem jedel in spal zastoj. Šojata je oškodoval za 4000 Din. Leta 1926 v januarju se je predstavil Adi Saričević kot dr. Ivanović, zdravnik ginekolog. Prosil je za sobo in ker mu te Saričeva ni mogla dati, ji je potožil, da je brez posla in v

neprilikah. Saričeva mu je dala zimsko suktnjo in 500 Din., katerih ni nikdar več dobila. V marcu se je Netmeskal predstavil Marku Bredstoviću trgovcu z vinom, kot dr. Puškaić, namestnik preiskovalnega sodnika sodbenega stola. Trgoecu je obljubil, da mu izposluje protokolacijo njegove tvrdke in izjavil za to 500 Din. in vina za 370 Din. Branjevcu Josipu Maruščiću se je predstavil kot mestni fizik, ki je dlorbo znan z vsemi mestnimi uradniki. Za 50 Din. mu je obljubil izposlovati dovoljenje za prodajo tobaka. Poleti leta 1927 je zdravil v Zagrebu soprogo Ivana Čorka. Čorka ga je predstavil Albini Krčelić in z njo in njeno prijateljico je "zdravnik" šel na letovišče v Selee. Sebe je prijatelj kot dr. Marianna Naračića, Krčeličevića kot hčerko zagrebškega podžupana, njeno prijateljico pa kot plemenito Bistrički. V Seleih je v hotelu "Jadran" z uspehom zdravil; asistiral je tudi na Sušaku pri neki operaciji. Nato je v Zagrebu izjavil od vlove zdravnik Tončiča neke zdravniške aparate in knjige. Pozneje je zopet prišel v Selee in dvoril 18-letni Nadi, hčerki Ivana Brozovića. Rekel ji je, da ima ordinacijo v Hleci v Zagrebu. Od go. Čorka je izjavil istočasno 1500 Din. za pot v Beograd, da dvigne svojo trimesečno plačo, ker je imenovan za primarija v Veliki Gorici. Tri dni pozneje mu je gospa na brozjavno prošnjo poslala v Beograd še 600 Din.

Pred sodniki je Lovro Netmeskal izpovedal: Žal mi je in kesam se, toda bil sem brez službe in v bedi. Žal mi je, da sem razžalil roditelja, ki sta toliko potrošila za moje šolanje. Zakaj se mi ni posrečil samomor? Druga mi ne preostaja kot smrt. Obsodba lažnega doktorja bo razglašena v kratkem.

Ljubosumen mož zabodel ruskega emigranta.

Ljudevit Baranek je živel ločen od svoje žene Ane. Baranek je ekspeditor pri podjetju "Bosna" filmu, stanuje pa v Svetičah St. 1 v Zagrebu. Njegova ločena žena Ana se je nastanila pri svoji prijateljici Ružiči Lončar na Putimah. Baranek je tudi muzikant. Zvečer je sviral po nočnih lokalih z ruskim emigrantom Gjozžem Erdelijem, ki je 27 let star in po poklicu delavec pri tvrdki Vaga. Baranek je bil nanj silno ljubosumen. Te dni je Erdeli obiskal Ane Baranekovo na njenem stanovanju, da bi poizvedel, ali bo njen mož z njim sviral v neki kavarni. Tedaj je planil nenadoma v sebo Baranek pod pretezo, da išče Erdelija, da se pomnita glede sviranja. Ljubosumni Baranek je hipoma potegnil iz žepa dolg kuhinjski nož, ki ga je prinesel s seboj in zabodel Rusa v levo ramo ter ga težko peškodoval. Napadalec je po zločinu pobeignil, težko ranjenega Erdelija so pa z rešilnim vozom odpeljali v Zakladno bolnico.

ZA SOVJETSKEGA POSLANIKA V RIMU

je imenovan sovjetski justični minister Kurski, ki se je pred vojno odlikoval kot zagovornik obtoženih revolucionarjev in komunistov.

PATENTI

PATENTNI ODVETNIKI: Izveščani za neštete, točni in postrežni iznajditelji, pišite na brezplačno knjižico in brezplačno.
BRYANT & LOWRY
REGISTERED PATENT ATTORNEYS
320 Victor Bldg., Washington, D. C.

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1928

ima sledečo vsebino:

- Blagohotna poslanica nekaterim rojakom v domovini.
- Koledarski del in raznoterosti.
- Poslavni prazniki v različnih državah.
- Slamnikarska obrt in slavonski slamnikarji.
- Hudičeva noga.
- Rojstni mesec in značaj žen ške.
- Naglica v modernem prometu.
- Kralj Ferdinand.
- Cesarica Charlota.
- Ustreljeni vojak.
- Lindbergh — Chamberlain — Byrd.
- Zgoda o ljubzni.
- Dežela "Suhe gijotine".
- V Idriji.
- Roka.
- O tobaku.
- To je Kismet.
- Kitajska.
- Rudar.
- Iz Rock Springs, Wyo.
- Mora.
- V premogovniku.
- Strah.
- Naše stare korenine.
- Usojeno je.
- Tri črte o slovenski govornici.
- Sacco in Vanzetti.
- Kako sta umrla Sacco in Vanzetti.
- Resenica in rečenice.
- Šaljivke in nagajivke.
- Določbe o dedščinah.

KOLEDAR KRASI OBILNO LEPIH SLIK

Stane 50c s poštnino vreč.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prijagih in drugih stvareh. Usled naše dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočila, vedno le provostne bruparjake. Tudi neizjavljani zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselnskega komisarja.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljanke, ki žele dobiti sem strize in otroke od 18. do 21. leta in ne za pojelejske delavce. Ameriški državljanji pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washington.

Predno podzimate kakl korak, pišite nam.
SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street NEW YORK

ZENSKA PLAČA

Trpljenja lumbaga, križobola, pojavi omotice, otekle noge in stopala, vse to ima večkrat svoj izvor v ledicah in mehurju. Edinole ženska ve za to trpljenje, pa kljub temu odleša, dočim bi si lahko pomagala. Poskušajte štati Gold

Medal haarlem oil capsules (originalne in pristine). Že nad dve sto let so prijateljice žensk. Začnite jih jemati danes ter opazite jutri izpremembo. V započatehnikih štati, ga razširano kot označeno.

Poglejte za ime Gold Medal na vsakem in štati štati. Zavrtnite nazemastila. V prvovrstnih lekarnah 35c, 75c, \$1.50.

GRAJSKA GOSPODIČNA

ROMAN.
Za Glas Naroda priredil G. F.

61

(Nadaljevanje.)

Že pojutršnjem bo prišel semkaj Vulf-Ditrih. Našel bo Franeko kot nevesto nekega drugega in na ta način se bo odločila usoda Pije.

Ali bo res tako velika sreča za njegovo sestro, če se bo poročila z možem, ki se tako zelo upira vsaki zvezi z njo? To je bilo seveda za njega nekaj naravnost nerazumljivega.

No, seveda, mogoče ljubi tudi on kako modrooko deklico, kateri se mu je težko odreči... In Pija? Poest Niedecka jo je pač mišala ter slepila, kajti drugače bi bilo obnašanje te drugače tako odprane in samozavestne deklice vendar nerazumljivo!

O zlato, to peklensko rdeče zlato, kakšno moč izvajaš celo nad najboljšimi!

Čas je silil in kako naj prične, da razkrije Francki svojo ljubezen? Humoristično? Ne, tudi otroške deklice si predstavljajo razkritje ljubezni vedno kot nekaj pretičnega.

Zamišljeno in težkega srca je zavil Gert krog skale, ki je robila uhod v duplino in ko je stopil v hladni mrak, se je stresel ob pogledu na volka iz pravljice, ki se je zatekel kot on med skale.

Franeka je ležala po dolgem na klopi, si podpirala glavo z rokami ter kadila cigareto. Ni se zganila, ko se je prikazal ter se ozrla vanj s svojimi velikimi očmi.

On je zrl nanjo ter premišljal. Ali mu je priskočila pa pomoč prijazna usoda? Ali naj poskusi že sedaj?

— Hvala lepa za povabilo, sestrična, a rajše bi imel prostor, da poklekнем, — je rekel s pomembnim smehljajem.

Franeka pa je pihnila v zrak mogočen oblak dima ter rekla: — Potem položij vsaj robove na tla, kajti zemlja je vlažna in tvoje hlače so nove.

On se je nasmehnil ter sedel poleg nje na klop.

— Ali hčš ognja ali pa že goril?

Gert je vzdihnil.

— Jaz gorim kot plamenica, Franeka.

Mala grofica ga je pričela meriti od spodaj do zgoraj.

— Veličanstvo bi moralo pravzaprav dati impregnirati vse poročnike!

Nato sta oba molčala.

Franeka je zazdelala, a nato je rekla: — Gert, povej mi kako lepo povest. Nekaj o Kitajcih in morskih roparjih, kajti to poslušam najraje. Ali si že kdaj vodel takega človeka? Ali si že kdaj vohal smrlnjivi lonce? Jaz ne verujem dosti v učinek teh loncev.

Gert si je prižgal novo cigareto. S silo se je zbral.

— Roparsko povest? — je zmajal z glavo. — Ah, Franeka, meni ni kaj takega niti malo v mislih. Jaz sem povsem drugačnega razpoloženja... tako vesel in obenem tudi žalosten... prav kot bi hotel deklamirati lirčne pozije... Ali naj pričnem?

Posegla si je z roko preko ust.

— Hvala, meni je že slabo... no, če ti dela veselje, pa prični. Ali znaš sploh kako tako stvar na pamet?

— Ah, Franeka, to spada vendar k zaljubljenemu človeku! Na primer kako pesen Heinera. Toliko godbe je v takih vrsticah! Človek misli vedno na ljubljeno bitje...

— No, prični vendar!

Gert je prišel v zadrego, kajti nobene stvari se ni spomnil. Patriotične pesmi, katere je poznal, niso spadale v to ozračje.

Tako sta se pretekala nekaj časa in končno je videl Gert, da je napravil najboljši čas in da mora vprizoriti vsaj en naskok.

— Ah, Franeka, — je vzdihnil, — a ta vzdih je zvenel bolj kot stokanje.

Ona se je presenečena ozrla vanj.

— Kaj ti manjka?

— Franeka, — je rekel ter prijel kot roté njeni roki. — Franeka, če bi le vedela, kako mi je pri sreči!

Tedaj pa se ona visoko vzvratila ter se ozrla vanj z motrečimi in resnimi očmi.

— Tudi ti? — je zašepetala.

On je postal vsled tega drznejši ter pritisnil njeno roko med svojimi, a ni si drznil poljubiti jo. — Najboljša, najdražja Franeka, ali slutiš, kako je z menoj, najbednejšim? — je prosil z obrazom umirajočega.

Položila mu je roko na glavo ter hitro pokimala.

— Prav tako je tudi z menoj. Meni je namreč strašno pri sreči!

— Strašno?

Poteze njenega obraza so ostale tamne.

— Ah, Gert, midva sva se oba preobdelala... Bilo je preveč sladoleda... in sedaj je človeku pri sreči, kot da mu hoče razpočiti celo želodec. Pojdi z menoj. Mama bo dala nekaj praška! To vedno pomaga.

Gert je stal nepremičen in brez besede. Nato pa se je zopet zasmel kot človek, ki je bil odrešen od težkih skrbi. Ne, pri najboljši volji je nemogoče napraviti pri njej ljubezensko napoved! Hvala Bogu!

— Hura, saj res, prašek! — je vzkliknil in Franeka se ga je oklenila in skupaj sta odkorakala, seveda nezaročena, nazaj proti gradu.

Šest in dvajseto poglavje.

Še nikdar se ni nahajalo prebivalstvo Angerwiesa v takem razburjenju kot tekem one sobote. Nobeno mravljišče ne more kazati toliko življenja kot ono malo mestice na dotični dan.

Nekaj sfašnega, nepojmljivega se je pripetilo. Že na vse zgodaj zjutraj se je pripeljala ekvipaža z Niedecka skozi ceste in ulice, da se ustavi pred hišami odličnih oseb.

Friderik v sijajni gala livreži, je skočil s kozlja ter izročil vsa kemu hišnemu gospodarju veliko pismo z rdečim pečatom.

Ljudje so bili skrajno presenečeni, a ko so odprli pismo, so čitali, da jih vabi grof Vilibald na večerjo, ki se bo vršila na gradu Niedeck dne 24. julija ob šestih zvečer.

Kaj pomenja to?

Ali je bila le halucinacija ali pa slab dovpt?

Vsak prizadetih si je najprvo izmel oči ter bil tako presenečen, da je pezoval odgovoriti, dokler ga ni vprašal Friderik sam.

Ljudje so seveda pričeli izpraševati Friderika, kaj se je pripetilo, a Friderik je ostal svačen in nedostopen.

— Biti morate v najboljši obleki, dragi — je rekel. — Pripetil se bo namreč izvanreden dogodek! Gospod grof bo namreč proklamiral bodočega majoratnega gospodarja.

— Gospoda Vulf-Ditriha? Sveta nebesa! Saj pravim, Friderik, potem bo prišel mladi grof osebno semkaj!

(Dalje prihodnjš.)

Iz NEW YORKA v JUGOSLAVLJO
POD OSEBNIM VODSTVOM
VELIKONOČNI IZLET
NA PARNIKU
AQUITANIA
Odpluje iz New Yorka v Cherbourg
v SREDO, DNE 21. MARCA

Praznujte Velikonoče pri stariših in sorodnikih, ki vas težko pričakujejo. Potujte pod izvršnim vodstvom **Mr. A. Markus-a**, člana newyorškega urada Cunard Line, ki bo skrbel za vas in za vaša prtljaga. Potujte udobne Prostoru na "Aquitaniji" so veliki in udobni. Domača hrana. Zajamčite si že s-daj povratno vožnjo in prisedite denar.

Za nadaljnje informacije vprašajte kateregakoli Cunard agenta ali pišite na:
CUNARD LINE
25 Broadway
New York

Šest dni preko oceana
Najkrajša in najbolj udobna pot za potovanje na ogromnih parnikih:
PARIS 24. feb. — 23. marca.
(Ob polnoči.)
Najkrajša pot po teletnici. Vsakdo je v posebni kabini s vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in hrana francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Zajamčite si prostor za vožnjo novega velikana
De France 16. marca.
(Ob polnoči.)
Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali
FRENCH LINE
19 State Street,
New York, N. Y.

DIREKTA POT v JUGOSLAVLJO
COSULICH LINE
PARADIŽ MORJA! NOV VELIKAN
SATURNIA
(35.000 ton displacement)
Odpluje naravnost v Split in Trst.
Prvo potovanje iz New Yorka.
25. FEBRUARJA
SATURNIA je najhitrejši in najljubše potovanje na svetu in največji parnik, kar jih je bilo kdaj v kakem jugoslovanskem pristanišču. Urediš si tako, da boš potoval na prvi vožnji tega velikana.
PRESIDENTE WILSON
20. MARCA — 15. MAJA — 26. JUNJA
PHELPS BROS. & CO., G. A.
2 WEST STREET, NEW YORK

Angleška špijonaža.

Kako je postal agent Intelligence Service-a.

V francoskih dnevnikih se je dne 4. in 5. maja pojavila sledeča vest:

Francoski državljani, profesor dr. Julien Chevreau je umrl 3. t. m. v Asnièresu pri Parizu, 47 let star. Umrl je od žalosti in bede kot žrtev angleškega sovražstva, ker ga je nek agent angleške Intelligence Service v Perziji obsodil na smrt s tem, da mu je vzel čast, premoženje in ime.

Gotovo je mnoge ljudi prebralo to vest in zmignilo z ramami, mnogo pa najbrže ni verjelo njeni možnosti. Da bi ta slučaj dokumentiral delo Intelligence Service, podajamo tu na temelju vseh prilog in z navedbo vseh v tem slučaju udeležencev oseb vseh opis te rafinirane odstranitve moža, ki je zagrešil v svojem življenju eno samo veliko pomoto: dal se je zvaljati v službo Intelligence Service-a.

Julien Chevreau je bil rojen 5. avgusta 1878 leta v Saint Mars la Briere, v sarahskem okraju. Njegovi starši, priprosti kajzarji, so vzgojili svojega sina preko svojih razmer in ga z največjimi težavami podpirali pri študiju. Njegovi začetki so bili na las podobni začetkom vseh revnih intelektualcev. Starši so se odrekli marsičemu zaradi svojega sina in ta je res marljivo študiral. Leta 1900 je dosegel vse univerzitetne časti in ker ni bil opravih mest v Parizu in na Francoskem in ker je poleg tega dobil ponudbe iz tujine, ponudbo L. 1901 kot profesor kraljevske univerze v Haagu francosko. Kmalu potem dobi ponudbo in Hannoverja in L. 1905 oddide v Rusijo, kjer je bil takoj imenovan za profesorja na carskem liceju v Moskvi. Časti in naslovi prično deževati nanj. S časom postane ne samo slušatelj ampak tudi profesor na šoli vzhodnih jezikov in doseže častni doktorat moskovske univerze, s katerim postane tudi profesor.

Leta 1917 izbruhne revolucija. Univerza in carski licej zapreta svoja vrata, prične se državljanska vojna, nad Rusijo vihra rdeči prapor. Profesor Chevreau se odloči rešiti si življenje in najpotebnje še in se nekega dne seli iz Moskve s par zaboji knjig, orthopedičnimi instrumenti — šepal je od rojstva — in s par spomini na Francijo, od katerih se ni nikdar ločil. Bežal je preko Rusije, proti jugu. Ker se mu je zdelo ta pot najbolj varna in najkrajša. Začetkom januarja se mu posreči v temni noči priti na perzijska tla, v Enzli; veliko trgovsko in pristaniško mesto na južnem bregu kaspiskega morja.

Lotil se je znova dela, ker je v njem tista francoska energija, ki sili človeka pričenjati zmirom znova. Sicer par Perzija ni imela v tem burnem času kvalificiranih znanstvenih delavcev in tako je bil več teden dni imenovan — glavno zaradi znanja perzijskega in orientalskih jezikov, za profesorja na gimnaziji v Okhavatovu. Poleg tega je poučeval francosčino na visoki šoli ameriške misije in dosegel je profesorsko stolico na univerzi Rudzdyjih v Enzli. Profesor Chevreau se je z veseljem lotil svojega učiteljskega poklica.

Toda, dasi tu ni bilo vojne in sovjetske revolucije, vendar severna Perzija ni zemlja miru. Glavno so vznemirjale deželo angleške vojske, ki so vdrle z Mezopotamije in potovale po celi Perziji, pod pretežvo, da zasledujejo roparske vojske Zangalisov, ki jih je vodil Kuček-Kan. Chevreau se za vse to ni mnogo zmenil, popolnoma topljen v svoje študije. Ob prostem času je poznal le svoje gosli in par majhnih revnih bibelotov, ki so ga spominjali Francije. In končno, običajno politika ne zanima doktorjev filozofije in profesorjev orientalskih jezikov.

Kot javno delujoča osebnost, ki mora od časa do časa posetiti družbo, se je seznanil z angleškim generalnim štabom, nastanjenim baš v Enzli in kmalu postanejo Angleži njegovi prijatelji. Poveljnik polkovnik Matthews, majorja Hamilton in Ronaldson, potem kapitan Backay in kurat Biddlecomb. Potem še political-officer, mladi poročnik, plavalas z zelenimi očmi, Willy Surnader, mož, ki je tu reprezentiral največjo moč, kar so jo kdaj ljudje postavili na svetu: Intelligence Service.

Nekega junjskega večera l. 1918 je dejal mladi častnik med dvema čašama čaja profesorju Chevreauju: "Lahko bi nam tudi malo pomagali, dear master Chevreau... Saj, če to tako vzamemo — interes cele Evrope je, kar mi danes branimo. Tako dobro ste tu znan in imate toliko znanje..."

V službi Intelligence Service-a ni bil niti cel mesec, ko je prišlo kritično popoldne dne 3. avgusta l. 1918. Ko je končal predavanje, se je šel gospod profesor izprehajati v vrst kraljevskih carinarne v Enzli. Med tretjo in četrto uro se je nenadoma pojavila na vrtu partrulja 6 mož, ki ga je brez posebnega oklevanja aretirali. In za kljub njegovemu kriku in protestom odvedla na angleško policijsko stražnico. Tam so mu takoj odvzeli vse njegove papirje in denar in ko je protestiral proti takemu nezaklanemu postopanju, so ga pretepli do nezavesti. Zaman je prosil, da bi bil o tem slučaju obveščen francoski konzul. Smejali so se mu in ga vrgli v najgusnejšo luknjo ječ. Tu je ostal dva dni, brez zasliševanja in pojasnila, brez kruha in vode.

Medtem je bila v njegovem stanovanju izvedena podrobna preiskava; vsi papirji so bili odnešeni, dragocenejši spomini in darovi pa pokradeni. Vse, kar ni zanimalo angleških vojakov in agentov Intelligence Service-a, in česar se jim ni zdelo potrebno vzeti ali uničiti, vse to so prodali za smešno ceno na vsakdanjem trgu v Enzli. Imetje, ki je reprezentiralo lepš par tisočev liber, je bilo pokradeno in prodano za par grošev.

Dne 11. avgusta so ga zvelekli iz temne luknje in poslali z zvezanimi rokami brez preiskave ali pojasnila k kazenski četi, ki bi ga naj poslala naprej. Tako se je pravzaprav pričela Kalvarija gospoda Chevreauja. Tega učenjaka in telesno slabotnega moža so vlekli s kazensko eskorto celih deset in deset kilometrov iz Enzle v Kašvin, po tropičnem golceu. Večkrat je padel, toda mesto, da bi mu dali piti, so ga gonili na pot z brečami in udarci s puškinimi kopiti. Vse pot ni dobil niti kapljice vode, da bi omočil svoje ustnice, niti da bi umil krvave noge; vzeli so mu namareč berglje, in brez njih se je komaj držal na nogah. Ni bil več niti človek niti zver. Bil je le "Francoz" nad katerim se je maščevala Intelligence...

Ker se je v Sultan Hamadu jasno pokazalo, da ne bo več vzdržal, so ga kot živino vrgli na tovorni avtomobil 24. avgusta so ga pripeljali kot sivega, razdrapanega stareca v ujetniški tabor v Hinaidi, nedaleč od Bagdada. Bil je to živeč mrlič, ne pa profesor Chevreau. Peljali so ga v pisarno krajevnega poveljnika. Tam ga je zaslišal častnik Intelligence Service-a in to je bilo prvo zasliševanje po tolikem času mu.

Tu je šele izvedel, da je bil zasležen v Kašvinu, kjer je skrivaj hodil po petrolejskem ozemlju, si beležil in risal. Obtožen je torej bil zločina špijonaže v vojnem ozemlju. Zločina špijonaže v ozemlju, kjer je največja petrolejska rezerva Anglije. Pomagala mu ni nobena izjava, da ni bil nikdar v Kašvinu, da tega mesta sploh ne pozna, dasi je komaj petdeset kilometrov oddaljeno od Enzle in da je bil aretiran v Enzli, ne pa na kraju čina. Zaman vse izjave, da ni špijon, pač pa da je v službi Intelligence Service-a, da je doktor

Filozofije in profesor na perzijskih in ruskih univerzah. Odločilnejši so bili vzroki in razumi drugih. To so bili angleški vzroki, ki jih nihče nikdar ne bo razumel. Ko je bilo končano prvo zasliševanje ob asistenci štirih vojakov, je imel gospod Chevreau zlomljeno nosno kost, izbitih šest zob, presekan palec in po telesu brezštevilne modrine od komisnih vojaških čevljev. Priznal ni ničesar, ker je nemogoče priznati neresnico. Vlačili so tega bivšega učenjaka iz ječe v ječo, iz etape v etapo, po celi Aziji in krepilji Intelligence Service-a so ga izpustili šče v Port Saidu na francoskem ozemlju. Bil je uničen po duhu in telesu, pripravljen ob svoje premoženje, obsojen, ne da bi bil sploh sojen, mučen pod pretežvo, ker niti sam ni vedel, zakaj vse to.

Francoski uradi so spravili ubožca na svoje stroške v domovino. Nekega žalostnega jesenskega dne se je vračal po tolikih uspehih uničen, ubog, skoro berač v svojo rodno vasico v Saint-Mars-la-Briere. Njegovi stari starši so sprejeli svojega umirajočega sina in mu s svojo skrbjo skušali vrniti vsaj malo izgubljenega zdravlja. Toda zaman. Kajti drugega dne, ko se je zopet naselil v svoji skromni rojstni hiši, je izvedel, da je na željo angleške vlade pod posebnim političnim nadzorstvom državnega varnostnega urada. Tedaj se je pa častni mož, nezavedajoč se nobene krivde, razburil, uprl. Rotil je ne le ljudi, ampak tudi nebesa, da bi se rehabilitiral, ker se ni mogel maščevati...

Ginjani zaradi tragedije tega učenjaka, o katerem so iz Rusije prihajale najboljše referenice, so posredovale pri angleški vladi postopno pismeno, z memorandimi in osebno razne osebnosti javnega in znanstvenega življenja cele Francije. Bili so to ministri: Heriot, Aubigny, Caillaux; senatorja Cor-detel in Lebert; poslanci Ajam, Galpin in Rouge; ministrski predsednik Briand, francoski inštitut, posamezni člani Akademije. Vse zaman. Iz Londona je prihajalo le suho odklanjanje vseh teh intervencij, brez vsakega pojasnila ali utemeljitve tega čudnega poušanja.

Za kratek čas je našel srečo ob strani svoje dobre, njemu popolnoma udane in plemenite žene. Toda ne dolgo. Z zlomljenim zdravjem, duševno uničen zaradi nerazumljivega postopanja Anglije, okraden, pripravljen na vse, kar je dragocenejši in njemu dragega zapustil v Enzli, je umrl 3. maja 1925 v svojem skromnem stanovanju v Asnièresu, kot grozna žrtev brezvestno se maščujoče Intelligence. Polnih sedem let je iskal profesor Chevreau in potem vdova pri angleški vladi ne samo odškodnine, ampak tudi primerna rehabilitacijo. Zaman.

23. julija 1925, po nesrečneži smrti, je prešla njegova vdova od zelo korektnega in pri celi zadevi neudeležnega moža, generala Clive-a, tedanjega vojaškega angleškega attachaja v Parizu dopis sledeče vsebine: "Zvedel sem, da v arhivih War Officea (ministre vojne) ne ek-

DIREKTA POT v JUGOSLAVLJO
COSULICH LINE
PARADIŽ MORJA! NOV VELIKAN
SATURNIA
(35.000 ton displacement)
Odpluje naravnost v Split in Trst.
Prvo potovanje iz New Yorka.
25. FEBRUARJA
SATURNIA je najhitrejši in najljubše potovanje na svetu in največji parnik, kar jih je bilo kdaj v kakem jugoslovanskem pristanišču. Urediš si tako, da boš potoval na prvi vožnji tega velikana.
PRESIDENTE WILSON
20. MARCA — 15. MAJA — 26. JUNJA
PHELPS BROS. & CO., G. A.
2 WEST STREET, NEW YORK

sistira noben akt niti nobena sled, ki bi govorila o aretaciji vašega moža, niti pojasnjevala od Vas navedeni slučaj."

Šele po daljši intervenciji zunanega ministrstva, kakor tudi po direktnem nastopu francoskega veleposlanika v Londonu je dobila vdova po profesorju Chevreauju januarja meseca l. 1926 sledeči pripis zunanjega ministrstva: "Čast mi je, naznati Vam, da je na naš pritisk uvedel londonski Foreign Office novo preiskavo v zadevi Vašega soproga in spročil vašemu veleposlaniku to-le:

Foreign Office želi končati to stvar, ker sega cel slučaj, odnašajoč se na aretacijo gospoda Chevreauja, sedem let nazaj v preteklost, in zaradi tega zanj ni več mogoče odrediti novo preiskavo."

Tako je slavna Intelligence milostno pristala, da na ta način rehabilitira spomin profesorja Chevreauja. Odputila je mučeneu zločine, ki jih je na njem zagrešila. V zameno za to uslugo pa je morala vdova pokazati trdno voljo, da hoče umreti od gladi; kajti Intelligence Service si ni svesta nobene krivde: šlo je le za odstranitev nekega človeka in vrh tega je bil le Francoz!

Col. Blanton Winship

je odpotoval na Filipinsko otočje, kjer bo služil kot vojaški svetovalec novoimenovanemu gover-

SEMENA

V zalogi imam najboljša POLJSKA, VRTNA in CVETLIČNA SEMENA. Pišite takoj po brezplačni cenik.

Blago pošiljam poštne prosto.

MATH. PEZDIR
Box 772 City Hall Sta.
New York, N. Y.